

Code No. **22**

Total No. of Questions : 41]

[Total No. of Printed Pages : 8

March, 2009

ECONOMICS

(Kannada and English Versions)

Time : 3 Hours 15 Minutes]

[Max. Marks : 100

(Kannada Version)

- ಸೂಚನೆಗಳು : i) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರವು ನಿರಂತರವಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಾಗ - ಎ

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 10 × 1 = 10

- 1) ಖಾಸಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು ?
- 2) ಭಾರತವನ್ನು 'ಯುವ ರಾಷ್ಟ್ರ'ವೆಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ?
- 3) ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಎಂದರೇನು ?
- 4) SIDBI ಅನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- 5) ಭಾರತದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 6) ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 7) ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಈಗಿನ ಗವರ್ನರ್ ಯಾರು ?
- 8) ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಆಮದು ವಸ್ತು ಯಾವುದು ?
- 9) ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 10) ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದರೇನು ?

[Turn over

Code No. 22

2

ಭಾಗ - ಬಿ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

10 × 2 = 20

- 11) “ಭೌತಿಕ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸೂಚಿ”ಯನ್ನು (PQLI) ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
- 12) ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
- 13) ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಮಾತೃ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.
- 14) ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆತ ಎಂದರೇನು ?
- 15) ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.
- 16) ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೇನು ?
- 17) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
- 18) ನಾಗಪುರ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು ? ಇದು ಹೇಗೆ ಭಾರತದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ ?
- 19) ಸಹಕಾರ ಎಂದರೇನು ? ಇದರ ತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 20) ‘ಪರ್ಯಾಯ ಆಮದು’ ಇದರ ಅರ್ಥ ಕೊಡಿ.
- 21) ಆಂತರಿಕ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲ ಇವುಗಳೆರಡರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 22) ‘ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ’ಯನ್ನು (VAT) ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಸಿ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹದಿನೈದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

8 × 5 = 40

- 23) ತೀವ್ರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

- 24) ಭೂ-ಸವೆತದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹಾಗೂ ಭೂ-ಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 25) ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 26) ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 27) 1991 ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 28) ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 29) ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 30) ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 31) ಪ್ರಸಕ್ತ ಆಮದು ರಫ್ತು ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 32) ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- 33) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೆರಿಗೆಗಳ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 34) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಡಿ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಲವತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

2 × 10 = 20

- 35) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿ.
- 36) ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 37) ಭಾರತದ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 38) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

[Turn over

Code No. 22

4

ಭಾಗ - ಇ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ನಿಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : 2 × 5 = 10

39) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಕಾಣಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪೈ-ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ :

(ಶೇಕಡಾವಾರು)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯ	ದ್ವಿತೀಯ ವಲಯ	ಸೇವಾ ವಲಯ
40	24	36

40) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರದ ಒಂದು ಸರಳ ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ಅಂದಾಜಿನ ವರ್ಷ	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99	1999-2000	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ %	7.28	8.16	4.58	6.45	6.28	4.24	6.32	3.53	8.39

41) ಭಾರತದ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ವಲಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ

39) ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

40) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

(English Version)

- Note :*
- i) Write the question numbers legibly in the margin.
  - ii) Answer for a question should be continuous.

PART – A

I. Answer the following questions in *one* sentence each : $10 \times 1 = 10$

1. What is privatisation ?
2. Why is India called 'young nation' ?
3. What is green revolution ?
4. Expand SIDBI.
5. Mention any *two* national-level labour unions in India.
6. Give the meaning of solar energy.
7. Who is the present Governor of Reserve Bank of India ?
8. Which is the main item of import of India ?
9. Mention the duration of first Five-Year Plan.
10. What is deficit budget ?

[Turn over

Code No. 22

6

PART – B

II. Answer any *ten* of the following questions in about *four* sentences each :

10 × 2 = 20

11. Define Physical Quality of Life Index.
12. Define Unemployment.
13. Give the meaning of infant mortality rate and maternal mortality rate.
14. What is disinvestment ?
15. Give the meaning of medium and major industries.
16. What is meant by bonded labour system ?
17. Define Industrial labour.
18. What is Nagpur Plan ? How did it classify Indian roads ?
19. What is co-operation ? What is its principle ?
20. Give the meaning of import substitution.
21. Distinguish between internal debt and external debt.
22. Define Value Added Tax.

PART – C

III. Answer any *eight* of the following questions in about 15 sentences each :

8 × 5 = 40

23. Explain briefly the measures to control rapid growth of population.
24. Mention the effects of soil erosion. Explain the measures of soil conservation.
25. Explain the defects of agricultural markets in India.
26. Explain the importance of small scale industries.
27. Explain the Industrial sector Reforms of 1991.
28. Explain the role of women in economic development of India.
29. Explain the role of communication in the economic development of India.
30. Write a note on sources of energy.
31. Mention the objectives of current EXIM policy.
32. Explain briefly the multilateral trade agreements of World Trade Organisation.
33. Explain the sources of Tax revenue of the Central Government.
34. Explain the structure and functions of National Development Council.

PART – D

IV. Answer any *two* of the following questions in about 40 sentences each :

2 × 10 = 20

35. Explain the features of developing countries with special reference to India.
36. Explain the importance of health and education as a form of social infrastructure.
37. Explain the functions of Reserve Bank of India.
38. Explain the expenditure of Central Government.

[Turn over

PART – E

V. Answer any *two* of the following project and assignment related questions : 2 × 5 = 10

39. The following data shows how the different sectors contribute to national income. Prepare a pie diagram.

(**PERCENTAGE**)

Primary Sector	Secondary Sector	Service Sector
40	24	36

40. By using following data draw a line graph of growth of National Income :

<i>Computing year</i>	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99	1999-2000	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04
<i>National Income Growth rate %</i>	7·28	8·16	4·58	6·45	6·28	4·24	6·32	3·53	8·39

41. Mention any *ten* Railway zones and their headquarters.

FOR BLIND STUDENTS ONLY

39. Name any *ten* public sector undertakings and mention their locality.

40. To overcome energy crisis of India, suggest alternative sources of energy.

=====